

Եւ որպէս զի մեծամ Իմաստութեամբ, Լաու-
(թեամբ
Քանդակել տըւած եմ, հին սովորութեամբ ճաւա-
(տարիմ,
Պալատիս պատերում վրամ Իմաստեոց առածմերմ,
Դեռատի մ'իմեպէս ծերոց իւրհորդներում հետեւի:
Կատեմ շողոքորթմերմ, և թէ քարի չլլայի
Կըտրել կու տայի զուցէ ամոմց լիզումերմ:
Քաղցըր եմ, և կ'արգելեմ, ըսպառնալեօք խիստ
(պատեոց,

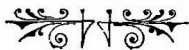
Խեղճել իզական սեռնիմ աղջիկ զակըմերմ:
Կըրբամիտ եմ, զհետեմ խըմծորհմի մը թըզուկ
Պատուատել վարդի վըրայ, ըստ ըմական օրիմաց,
Կը զարմեմ զանգամ արուեստական գործիմերմ,
Կը կարգամ ջուրի պէս, սիրոյ հրգիւս զիմեմ:
Քաջ եմ, բայց ոչ մըմսն սարսափելի թիմուրիմ,
Սըմտի փառաց սիրով և կամ արիւն թափելու,
Այլ իյնայու համար անհղ որոտըմդոստ մայթիմով
Տափաքիթ Մոմկոյիմ կամ ամաստուած Բուսիմ
(վրայ,
Եթէ Միջնիմ տէրութեամ վրայ յամղըզմիմ յարծրելի:
Գիտում եմ, զհետեմ ծէսեր և օրիմաց, մատնամներ:
Բարեպաշտ եմ, կը յարգեմ կառատումներում մէջ
(իրեմց
Քոմկ-Յիի բոժումներմ, ինչպէս քուրմեր Ֆոյի:
Յիսում ալ կը պաշտպանեմ, սա մոր Աստուածմ'
(որ ծըմաւ

Կոյսէ մ' և կ'ուզէ որ մարդ մըմամբ սիրէ:
Արդար եմ, կը պահանջեմ որ հիմնելու ժամանակ
Բոլոր ցամած ցորեմն երկրագործիմ տումն երթայ-
Վերջապէս, կայսըր մ' եմ մեծ, Իմաստում և բարի,
Եւ ամոմս օրհմըւած է ամէմ օդ ծըծողէ
Երկմայիմ Տէրութեամ մէջ՝ արեւելքէմ արեւմուտք:
Եւ հիմայ, ո'ր զուեմ, որու արգասաւոր բեղմութիւն
Կը շնորհէ մեզի բըրեմծ, կու տայ ցորեմ, կու
(տայ թէյ,

Ո'ր երկեր մայրեմի, ուր որ ամէմ արարած
Կը փըմտուէ իւր կեանք և հոսակ կը գրտուէ իր գե-
(րեզմամ,
Եւ որ երկերիս մէջ ամէմ քամի պատմատմ, ար-
(դիւմքն ես,
Ըսէ, ի'նչ իմ բոլոր ըրածմերէս պիտի մնայ:
Պատասխ սմ տուր, ասոր համար հրաշքի՝ կը սպա-
(սես»:

Բայց արօրմ արգելքի մ' համդիպելով այմ ատեմ,
Քանկ-Հի՛ աւելի մեծ շամքով մը հողը փորեց,
Եւ անհ մեռելի գլուխ մ' էր որ գետնէմ դուրս
Ելաւ:

Թրգմ. Հ. ԱՐՄԵՆ ԴԱՅԵՆԵԱՆ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՄԻ «ԲԻԻԲԱՆ»

ՄԷԿ ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

«ԲԻԻԻ»-ի (թիւ 20, էջ 307) մէջ կը
կարգանք գրասփասկան մը, եթէ կարելի է
այս անուամբ կոչել, մեր ձեռն գրե-
լու բարեբանութեան հատորիկի պա-
րունակամ՝ Ֆրանսուս Գորէի «Հնկումը»
և «Դարգմաններուն գործադուր» ճըրթուածոց
թարգմանութեան մասին, որ մօտ օրերս լոյս
տեսաւ մեր տպարանէն, և որ արդէն ծանօթ
է Բագմակչիի ընթերցողաց: Յօդուածը —
որուն չէր արժեք պատասխանել՝ եթէ ինչ
ինչ փափակ նկատումներ չստիպէին զմեզ
— բանիւ է չորս ու կէս սին, որուն երկուք
ու կէս սիններուն մէջ՝ ուրիշ բան չենք գտ-
նիր, բայց արդէն ամէն թարգմանչի ծանօթ
և հազար անգամ ծածմուած խղիւրներ, թէ
պէտք է թարգմանիչը լաւ հասկընայ հեղի-
նակը իր քննարկն մէջ, և անոր ոգին իշխա-
ցունէ... Վասն զի գրագետին որ իր միտն
(նեղէ, ընթերցող, այս ուսմիկ բացատրու-
թիւնը կրկնելու) զանկընէրուն չափ ու բերն
աւելի կը սիրէ իր միտքին (գեղեցիկ լեզու)
զանկները, չկայ գուցէ աւելի մեծ ստեղծ ու
ցաւ քան այն՝ երբ նա կը տեսնէ այդ մտքի
հարագատներուն մտքը՝ այս կամ այն եղա-
նակաւ (այս բառին մէջ գրաբարի աղտոտու-
թիւն կայ): Գեշ քարգմանիչ մը՝ անխառն
մը, ռճրագործ մըն է հեղինակին նկատմամբ:
Եթէ այդպէս, հապա կ'ընչ պիտի կոչենք գէշ
քննադատ մը: Այդ ոճով գրուած երկայն
յառաջաբանն մը ետքը կ'անցնի մեր թարգ-
մանութեան:

Թէ մենք լաւ հասկըցե՛ր ենք հեղինակը
իր քննարկին մէջ, և անոր ոգին իրացուցած
և այնպէս արտայայտած՝ ըստ տանիւն մեր
աշխարհաբար լեզուին, և մեր չափաւոր կա-
րողութեան, կը թողունք վճռել տաղաչա-
փութեան ու թարգմանութեան արուեստին
սեղեակ մարերու. վասն զի մեր քննադա-